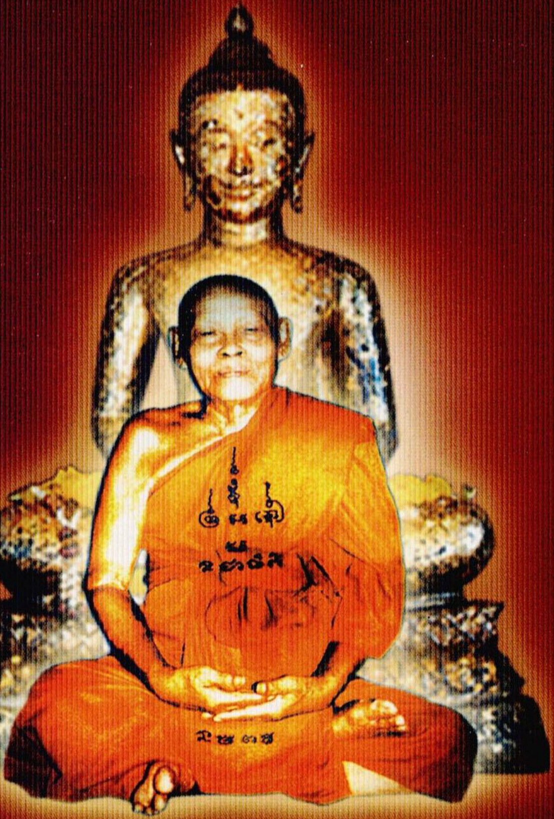
วัดศีรษะคาม

หนังสือที่ระลึกในงานทำบุญอายุครบ ๗ รอบ ๘๔ ปี

พระอธิการน้อย คนฺธวโร

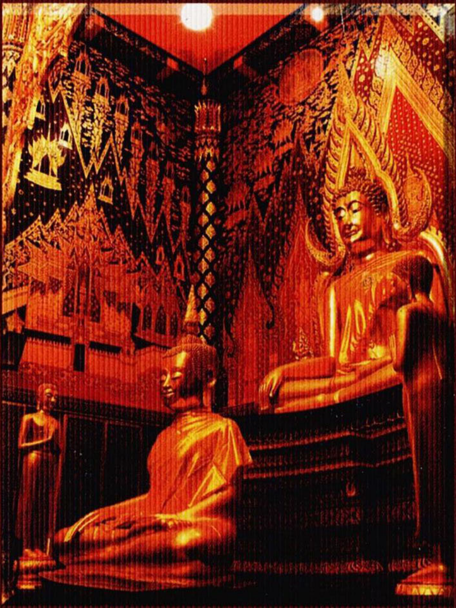
เจ้าอาวาสวัดศีรษะคาม ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี

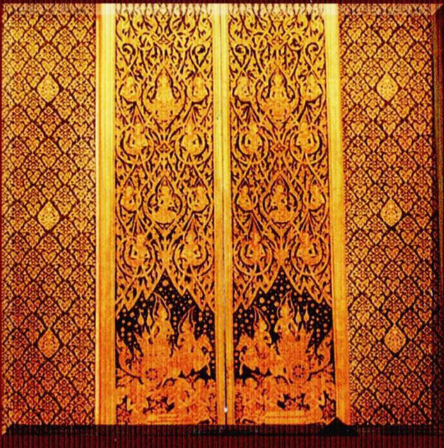
วันอาทิตย์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ (แรม ๘ ค่ำ เดือน ๔)

หนังสือที่ระลึกในงานทำบุญอายุครบ ๗ รอบ ๘๔ ปี

พระอธิการน้อย คนฺธวโร

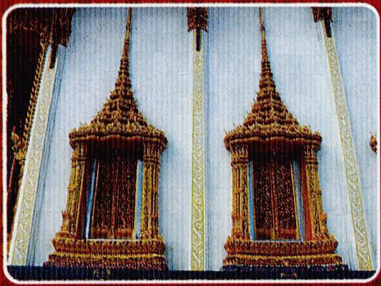
เจ้าอาวาสวัดศีรษะคาม ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี

วันอาทิตย์ที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๐ (แรม ๘ ค่ำ เดือน ๔)

ประวัติพระครูสมุห์หนู

เท่าที่พอจะสืบค้น โดยการสอบถามผู้สูงอายุ เรื่องเจ้าอาวาสที่ปกครองวัดสืบๆ มาได้ ๑๐ รูป ปรากฏดังนี้

๑.	พระอธิการหวัง	(ไม่มีหลักฐาน-แน่ชัด)
๒.	พระอธิการอ่าว	(ไม่มีหลักฐาน-แน่ชัด)
๓.	พระอธิการตุ้ม	(ไม่มีหลักฐาน-แน่ชัด)
๔.	พระอธิการอยู่	(ไม่มีหลักฐาน-แน่ชัด)
๕.	พระอุปัชฌาย์โต๊ะ จนฺทโชโต	๒๔๖๒-๒๔๗๓ เป็นพระอุปัชฌาย์
๖.	พระอธิการเชื้อ	๒๔๗๓-๒๔๗๖
๗.	พระอธิการกี้	๒๔๗๖-๒๔๘๕
๘.	พระอธิการฉ่อง	๒๔๘๕-๒๔๙๐
๙.	พระครูสมุห์หนู ถาวโร	๒๔๙๐-๒๕๑๕
๑๐.	พระอธิการน้อย คนฺธวโร	๒๕๑๕-ปัจจุบัน

พระครูสมุห์หนู ถาวโร สกุลพวงเพชร เกิดวันที่ ๑๙ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๕๑ โยมบิดาท่านชื่อแจ้ง สกุลพวงเพชร เป็นคนตำบลลาดโพธิ์ อำเภอบ้านลาด เมืองเพชรบุรี โยมมารดาท่านชื่อเหรียญ บ้านอยู่ตำบลคลองจาก อำเภอบ้านแหลม เมืองเพชรบุรี ตระกูลกสิกรนาข้าวทั้งสองฝ่าย

ภายหลังโยมบิดาท่านเบื่อหน่ายทางฆราวาส จึงสละออกบวชที่วัดวังบัวลาดโพธิ์ อำเภอบ้านลาด ภายหลังมาอยู่วัดบันไดทอง บ้านกุ่ม อำเภอเมืองจนมรณภาพ ฉะนั้นเด็กชายหนูบุตรจึงได้รับการอบรมมาด้วยดีในสมัยท่านบิดายังอยู่ ครั้นเติบใหญ่จึงได้บวชเป็นสามเณรอยู่กับท่านบิดาจนอายุครบอุปสมบทเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๒ **พระอธิการทิม** วัดโคก อำเภอเมือง เป็นอุปัชฌาย์ บวชอยู่หลายพรรษา ทางวัดศีรษะคามว่างเจ้าอาวาส พวกชาวบ้านในหมู่ ๔ ส่วนมากพอใจในคุณธรรมของท่านจึงได้ขอนิมนต์เชิญท่านมาปกครองวัด เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๐ ต่อจากสมภารเก่าพระภิกษุฉ่องที่ลาออก เมื่อท่านมาปกครองทีแรกท่านบอกว่ามีพระประจำวัดอยู่ ๔ องค์ วัดก็ผุพังมาก ท่านก็ไม่รู้จะไปบอกบุญใคร จึงได้สละทรัพย์ส่วนตัวทุ่มเททำวัดจนท่านยากจนใครก็คิดว่าท่านรวย เมื่อภายหลังท่านมรณภาพแล้ว สำรวจทรัพย์ของท่าน จึงได้ทราบความจริงว่าไม่มี ด้วยความดีของท่านแต่หลังมา ทราบถึงพระราชธรรมเมธี (บุญมา ปธ.๖) วัดจักรวรรดิราชาวาส พระนคร เมื่อท่านผ่านมาทางอำเภอบ้านแหลม มีผู้เสนอความดีของสมภารหนูต่อพระคุณท่านๆ มีเมตตา จึงได้ตั้งให้เป็นพระครูสมุห์ถานานุกรมของท่าน เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๔ ท่านพระครูมรณภาพที่โรงพยาบาลโรคปอด จังหวัดนนทบุรี เมื่อค่ำวันอาทิตย์ที่ ๑ ตุลาคม เวลา ๑ ทุ่ม พ.ศ.๒๕๑๕ ด้วยโรคแทรก ปอดเป็นหนอง เนื่องจากการผ่าตัด ปอดเป็นปุ่มมะเร็งแคนเซอร์ อายุ ๖๕ ปี ครองวัดศีรษะคามอยู่ ๒๖ ปี ท่านเป็นบุตรคนสุดท้องของมารดา

ประวัติพระอธิการน้อย คนฺธวโร

สถานะเดิม ชื่อ **น้อย** นามสกุล **เพทัย** เกิด วันจันทร์ ที่ ๑๐ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๔๖๕ เดือน ๔ ปีจอ บ้านเลขที่ - หมู่ ๗ ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

นามบิดามารดา นามบิดา **นายติ่ง** นามมารดา **นางเปลี่ยน** นามสกุล **เพทัย** เชื้อชาติ **ไทย** สัญชาติ **ไทย** ศาสนา **พุทธ** อาชีพ **กสิกร (รับจ้าง)**

ครอบครัวของท่าน ครอบครัวมีพี่น้อง ๔ คน **พระอธิการน้อย คนฺธวโร** เป็นคนสุดท้อง

๑. นายจวน เพไทย

๒. นางเจียน สมประสงค์

๓. นางเล็ก

๔. พระอธิการน้อย คนฺธวโร (เพทัย)

วิทยฐานะ เมื่อปฐมวัย พ.ศ.๒๔๗๓ อายุได้ ๗ ขวบ มารดาได้นำเข้าการศึกษาโรงเรียนวัดประดู่ชินนาราม ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และได้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เมื่อปี ๒๔๗๑

บรรพชา เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๒ อายุ ๑๒ ปี ได้บรรพชา เป็นสามเณร วัดแจ้งเจริญ ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อยู่ ๓ พรรษา

พระครูธรรมรสรุจี เป็นพระอุปัชฌาย์ วัดแจ้งเจริญ ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี (เมื่อบรรพชาแล้วย้ายมาจำพรรษา ที่วัดศีรษะคาม ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี)

อุปสมบท เมื่อได้อุปสมบท พ.ศ.๒๔๘๖ อายุ ๒๐ ปี ณ วัดแจ้งเจริญ ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี **พระครูธรรมรสรุจี** เป็นพระอุปัชฌาย์ วัดแจ้งเจริญ ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี **พระอาจารย์โต๊ะ** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ วัดแจ้งเจริญ ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี **พระมหาสมบูรณ์** เป็นพระอนุสาวนาจารย์ วัดยางงาม ตำบลจอมประทัด อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

วิทยฐานะ เมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๔ สอบได้ น.ธ.ตรี ในสำนักวัดศีรษะคาม ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

งานปกครอง พ.ศ.๒๔๙๐ เป็นรองเจ้าอาวาสวัดศีรษะคาม

พ.ศ.๒๔๑๕ รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดศีรษะคาม

พ.ศ.๒๕๑๖ เป็นเจ้าอาวาสวัดศีรษะคาม

พ.ศ.๒๕๑๗ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

- มีการทำอุโบสถกรรม (สวดพระปาฏิโมกข์) ตลอดปี มีพระภิกษุสวดพระปาฏิโมข์ได้ ๒ รูป
- มีการทำวัตรสวดมนต์ ทำวัตรเช้า-เย็น ในฤดูกาลเข้าพรรษา เพิ่มตอนเช้ามืด ๑ เวลา จนถึงกลางเดือน ๑๒
- มีกติกาของวัด กฎระเบียบมหาเถรสมาคม และตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

งานการศึกษา

พ.ศ.๒๔๘๗ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียนวัดศีรษะคาม

พ.ศ.๒๕๑๕ เป็นกรรมการสอบธรรมสนามหลวง

- เรื่องประชุมงานการศึกษาเข้าประชุมทุกๆ ครั้ง (เว้นแต่อาพาธ)

ส่งเสริมการศึกษา

๑. จัดตั้งมูลนิธิเพื่อการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกนักธรรม และร่วมส่งเสริมแผนกบาลี

๒. จัดตั้งมูลนิธิเพื่อครูสอนนักธรรม ประจำวัดศีรษะคาม

๓. จัดมอบรางวัลถวาย พระภิกษุสงฆ์ผู้เรียนนักธรรม ที่ตั้งใจเรียนและสอบได้คะแนนดีเยี่ยม เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจต่อไป

๔. จัดมอบรางวัลให้นักเรียนสายสามัญที่เรียนดีแต่ขาดแคลน

- มีการประกอบพิธีอาสาฬหบูชา ผู้มาร่วมประชุมในพิธี มีพระภิกษุสงฆ์ สามเณร รวม ๑๘ รูป พร้อมสาธุชน ๑๗๕ คน
- มีการอบรมพระภิกษุสามเณร หลังสวดมนต์ทำวัตร เช้า-เย็นประจำวัน และกิจวัตรทำความสะอาดวัดเป็นประจำ
- มีผู้มารักษาศีลและฟังธรรม และร่วมงานบุญกุศลในวันสำคัญต่างๆ เป็นประจำ

ความชำนาญการพิเศษ

เป็นผู้ที่สวดและทรงจำพระปาฏิโมกข์ได้แม่นยำทั้งสามารถแสดงธรรมเทศนาได้ไพเราะทั้งแบบเทศน์ธรรมวัตรและทำนอง

ประวัติบ้านแหลม (โดยย่อ)

กำเนิดบ้านแหลม เกิดมีขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๑๒๔ ดังต่อไปนี้

เมื่อ ๔๐๐ ปี มาแล้ว พื้นภูมิประเทศเขตอำเภอบ้านแหลมเวลานั้นยังอยู่ใต้ทะเล ตรงกับแผ่นดินพระมหาธรรมราชา พระราชบิดา สมเด็จพระนเรศวรมหาราชแห่งอยุธยา ตำบลบางขุนไทรแห้งก่อนแล้วลาดมาทางบ้านแหลม และบางตะบูนแห้งช้ากว่าสองแห่ง ที่กล่าวยังไม่มีผู้คนและชื่อบางเวลานั้นชายทะเลแค่หลังโรงหมู มีน้ำขุ่นกับไม้โกงกาง ชายเลนเขาตะเครายังอยู่ในทะเลเป็นเกาะอย่างกับภูเก็ต หรือพระเจดีย์กลางน้ำที่กรุงเทพฯ

ครั้นถึง พ.ศ.๒๑๒๔ พระยาจีนจันตุ เจ้าเมืองพุทไทมาศ หรือเกาะกง บัดนี้ก็ต้องเป็นแม่ทัพหน้ามาเรือกับพระยาละแวก เจ้าเมืองเขมรเป็นครั้งที่สอง มีไพร่พลมา ๗,๐๐๐ เข้าทางปากน้ำบางจาน เวลานั้น แม่น้ำบ้านแหลมยังไม่มีเป็นป่าโกงกาง ดังกล่าวข้างต้น ยกเข้าตีเมืองเพชรทางบางจาน และคลองกระแชง พระยาเพชรบุรีสู้จนตัวตาย เขมรเข้าเมืองได้เมื่อวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ พ.ศ.๒๑๒๔ จึงเป็นวันตั้งต้นของพวกบ้านแหลมที่จะมีขึ้นเมื่อเขมรเข้าเมืองได้ ก็กวาดต้อนพลเมือง และทรัพย์สินสิ่งของตามชอบใจอย่างกองโจรลงเรือหนีไป เพราะกลัวพระนเรศวรจะยกมาจาก

อยุธยา ตอนนี้พวกชาวเมืองเพชรที่อยู่ทางด้านนี้จึงมีโอกาสหนีออกนอกเมืองบ่ายโฉมหน้ามาทางทะเลด้านนี้ เมื่อมาถึงชายทะเลเป็นป่าโกงกาง ก็ช่วยกันถางป่าและขุดคลองกันน้ำเค็ม ขนดินขึ้นฝั่งเดียวเป็นโคกยาว แล้วปลูกบ้านอยู่บนโคกริมคลอง หันหน้าบ้านริมน้ำเป็นต้นที่ ๑

ส่วนฝั่งตรงข้ามไม่มีบ้าน นี่แหละพวกต้นตระกูลอำเภอบ้านแหลมมีชื่อตำบลเมื่อเป็นปึกแผ่น แล้วว่าพวกบ้านในแล้ว ก็ช่วยกันสร้างวัดเล็กขึ้นที่หัวหมู่บ้าน นิมนต์พระเมืองเพชรมาประจำวัด เรียกชื่อว่าวัดหัวบ้านเป็นวัดแรกและเก่ากว่าวัดใดในบ้านแหลม เพราะเกือบ ๔๐๐ ปีมาแล้วมามีชื่อว่า **ศีรษะคาม** ตอนสมเด็จกรมพระยาดำรงค์เสด็จมาตรวจราชการมหาดไทย ผ่านบ้านแหลม จึงได้ประทานชื่อเป็นภาษาบาลีทับศัพท์เดิมจากคำว่า**หัวบ้านโบสถ์ หลังแรก**

เมื่อร่วงมาสองร้อยปีมาแล้ว ก็ผุพังไปส่วนชาวบ้านไม่มีอิทธิพลเอาพุทธรูปดีมาประดับวัดได้ เป็นวัดร้างมาตั้งหลายหน เหตุนี้กระผมหลวงเทวินสุดา หรือหม่อมอั๋นพระเจ้าน้าของพระเจ้ากรุงธน จึงไม่ซ่อมสร้างวัดหัวบ้านหัน มาสร้างวัดในกลางเกาะที่ขุดขึ้นใหม่ใกล้ตลาด ให้ชื่อว่าวัดในกลางเกาะแก้ว ผู้อำนวยการก่อสร้าง คือพระยาธิเบศบดี เจ้าเมืองเพชรบุรี-เวลานั้นคือพระเจ้าหลานเธอ กรมขุนอนุรักษ์สงคราม คนงานก่อสร้างพวกจีนในตลาดหมู่ ๓ หรือพวกบ้านนอกคู่กับบ้านในหมู่ ๔ เวลานี้มีต้นแถวสองหันหน้าบ้านมาทางคลองทำถนน หรือตรอกไว้กลางบ้าน

คุณนกเอี้ยงกับคุณอั๋นน้องสาวอยู่ตอนต้นๆ ที่สองต้นมะขามโพลง หน้าบ้านก็โค่นเสียแล้ว คือ ตรงที่บ้านนายจวน นางช้องบัดนี้

เมื่อ พ.ศ.๒๒๗๗ แผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ พระองค์เสด็จมาเมืองเพชร และได้ซ่อมพระที่วัดเกาะมีจารึกเป็นสำคัญ เมื่อพระองค์เสด็จกลับอยุธยา ได้ให้ข้าหลวงนำพระสำคัญใส่เรือมา ๓ องค์ สั่งให้วัดโสธร ๑ องค์ เหลือ ๒ องค์ ให้เอามาให้วัดเกาะที่พระองค์ซ่อมไว้ แต่เรือมาถูกมรสุมที่ปากคลองแม่กลอง ฝั่งเหนือหน้าวัดศรีจำปาร้างเวลานั้น เมืองสมุทรสงครามยังไม่มี มีแต่เมืองสาครบุรี จากการยกบ้านท่าจีนเป็นเมืองพระที่เรือล่มจมอยู่อีก ๓ แผ่นดิน จนพวกบ้านแหลมหนีพม่าเมื่อ พ.ศ.๒๓๐๗ บุกเข้ามาทางตะนาวศรี ผ่านเมืองเพชรมาทางชายปีกขวา เพื่อขึ้นสุพรรณเข้าอยุธยาคราวเดียวกัน ครั้งที่เอาขวานฟันประตูศาลาการเปรียญ วัดใหญ่สุวรรณาราม พระยาตากขณะนั้นคุมทัพมายันพม่าที่เมืองเพชร แต่มาไม่ทัน จึงต้องตั้งทัพที่ตรงสร้างวัดประชุมพลตั้งฉางข้าวเกลือที่บ้านฉาง ยังมีชื่ออยู่บัดนี้

เมื่อตอนแรกพวกบ้านในมีคุณนกเอี้ยงกับคุณอั๋น สองพี่น้องติดไปกับพวกอพยพด้วย ตอนนี้บิดามารดาของท่านทั้งสองถึงแก่กรรมแล้ว และก็มีบ้านหมู่นอกพวกจีนคับคั่ง ซึ่งมาจากบางด้วนด้วย ราวกับบ้านท่าจีนซึ่งได้ชื่อใหม่ว่า **สาครบุรี** พวกบ้านในกับพวกบ้านนอกได้ไปยังปากคลองแม่กลองฝั่งเหนือตรงหน้าวัดศรีจำปาร้างอยู่กันริมน้ำตามชอบใจ เพราะไม่มีผู้คนจึงเป็นพวกบ้านแหลมใหม่

ส่วนพวกที่อยู่จึงเป็นพวกบ้านแหลมเก่า วันหนึ่งพวกใหม่ไปลากอวนติดพระขึ้นมาสององค์ องค์ยืนเอาไว้เป็นพระประจำวัดศรีจำปา ภายหลังเป็น**วัดบ้านแหลม** บัดนี้ทางการเปลี่ยนชื่อเป็น**วัดเพชรสมุทร** เพื่อเป็นอนุสรณ์ทั้งสองเมือง ส่วนองค์นั่ง หรือประทับนั่งเอามาให้พวกบ้านเดิมของตัว แต่วัดหัวบ้านร้างเสียแล้ว วัดอื่นยังไม่มี จึงนำมาให้วัดเขาตะเครา แต่บัดนั้นมาอยู่ทุกวันนี้ไม่ใช่ลอยน้ำมาตุบป่องตุบป่อง เรื่องพระลอยน้ำมาเล่ากันเป็นตุเป็นตะ สำนวนเก่าเชื่อถือเอาเป็นการจริงถึงกับอ้างสถานที่สำปทวนว่า พระสามทวนน้ำมาแต่เหมาว่าคนชั้นหลังเรียกผิดเพี้ยน ถ้าจะทวนก็เรือทวนน้ำที่ถูกใส่เรือลอยมา โดยมีคนคุมมาแต่ขาดคำใส่เรือ จึงเป็นลอยมาเฉยๆ สร้างอภินิหารให้มากขึ้น เรื่องพระลอยมามีอยู่สองคราวที่สับสนกัน เช่น ที่ติดอวนที่ปากคลองแม่กลองคราวแรก ได้พระมาสององค์จากพวกบ้านแหลมที่ไปอยู่ใหม่ แล้วคราวที่สองสมัยรัชกาลที่ ๓ ได้จากชาวปากน้ำปราณติดอวนขึ้นมาคือ **หลวงพ่อสัมฤทธิ์** วัดต้นสนทุกวันนี้ สองคราวนี้มีผู้เข้าใจผิดปนเปเป็นคราวเดียวกัน ก็มีจะมีผู้สงสัยว่าทำไมพระสมัยอยุธยาจึงไปจมอยู่ที่นั่น คือเป็นเช่นนี้เมื่อวันพม่าเข้าเมืองได้ เมื่อวันอังคารเดือนห้า ขึ้นเก้าค่ำ ปีกุน พ.ศ.๒๓๑๐ ก็ทำการปล้นสดมภ์รวบรวมขนของอย่างโจรมีของดีต่างๆ ที่ชาวบ้านเอาซุกซ่อนไม่ได้ เช่น พระพุทธรูปใหญ่ๆ ก็ขนเอาลงเรือเพื่อกลับเมืองพม่าที่ประจวบไปด่านสิงขรณ์ ขึ้นจากเรือให้เชลยไทยที่คุมมาขนขึ้นบกก็ตกน้ำตอนนี้จึงได้จมอยู่หลายแผ่นดิน

จนพวกปราณไปลากอวน ได้มาแล้วตกมายังหลวงพ่อยังสมภารองค์แรก แห่งวัดต้นสน เมื่อรัชกาลที่ ๔ ขอย้อนกล่าวเมื่อรัชกาลที่ ๔ ยังไม่ได้เสวยราชย์ พระองค์ท่านยังเป็นภิกขุอยู่ ๒๗ พรรษา เมื่ออยู่ว่าง ก็เสด็จธุดงค์ไปภาคเหนือ ถึงสุโขทัย ก่อนแล้วย้อนมาทางภาคใต้ ถึงเมืองเพชร มาด้วยเรือเก๋งญวน ๔ แจว มีมหาดเล็กต้นกุฏิมาด้วย ๓ คน มี **นายเสพ นายเสือ นายบัว** ต่อมาท่านพวกนี้เป็นพระยาทุกคน ส่วนนายบัวขอเป็นเจ้าเมืองเพชร เป็น**พระยาสุรินทรฤาชัย** ผู้สร้างวัดไชยสุรินทร์ หรือเรียกว่า **วัดน้อย** รับหน้าที่เจ้าเมือง ต่อจากพระยาวันนาปเหโส ให้ไปเป็นผู้ดูแลรักษาพระราชวังบนเขา เพราะแก่แล้ว ส่วนปลัดจังหวัดพระพิสัยศรีสวัสดิ์เทศบุนนาค พระยาสุรินทรฤาชัยบัว เป็นเจ้าเมืองอยู่สองปี ทรงคิดถึงจึงโปรดให้กลับกรุงเทพฯ ให้พระพิสัยปลัดจังหวัดเป็นพระยาสุรพันธ์ เป็นเจ้าเมือง ท่านผู้นี้เป็นเจ้าเมืองนานถึง ๓๐ ปี แล้วไปเป็นเทศาเมืองราชบุรี ลูกท่านได้เป็นเจ้าเมืองแทน เป็นพระยาสุรพันธุเสนีเหมือนกัน ทำให้คนฉงนว่าเป็นคนเดียวกัน เมื่อ ร.๔ เสวยราชย์ต่อจากรัชกาลที่ ๓ แล้ว ก็ซ่อมพระปฐมเป็นการใหญ่ ทำอยู่ตั้ง ๙ ปี จึงสำเร็จ แล้วจึงมาสร้างวังบนเขา เนื่องจากที่พระองค์เคยมาเห็นเมื่อทรงผนวช โดยให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงษสมุห์พระกลาโหม ผู้ว่าการภาคใต้เป็นนายช่างใหญ่มาตราทางเพื่อทำทางไปเขา เพื่อสร้างวังท่าน มาคราวแรกเอาเรือสติมในของท่านที่ต่อเองมา เรือนี้ใช้ได้สองอย่าง หรืออย่างเดียวก็ได้ เมื่อเข้ามาในอ่าวบ้านแหลม

พระปิดตาวัดศีรษะคาม

หลวงพ่อใหญ่วัดศีรษะคาม ๓ พิมพ์ พิมพ์คะแนน พิมพ์กลาง พิมพ์ใหญ่

หลวงพ่อน้อยเนื้อเงินลงยา

สีน้ำเงิน

สีแดง

สีเขียว

หลวงพ่อน้อยกะไหล่ทอง

สีน้ำเงิน

สีแดง

สีเขียว

ด้านหน้า

ด้านหลัง

หลวงพ่อน้อยเนื้อนวโลหะ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

เหรียญอามหลวงพ่อใหญ่เนื้อทองแดง

ด้านหน้า ด้านหลัง

เหรียญสังขจายกลีบมะลิ
(ออกในงานฌาปนกิจศพโยมหลวงพ่อน้อย ปี ๒๕๒๕)

ด้านหน้า ด้านหลัง

เหรียญเงินหลวงพ่อน้อย

ด้านหน้า ด้านหลัง

เหรียญหลวงพ่อหนูอาปาก้า รุ่น ๑

ด้านหน้า ด้านหลัง

เหรียญเงินหลวงพ่อหนู รุ่น ๒

ด้านหน้า ด้านหลัง

เหรียญหลวงพ่อหนูเนื้อทองแดง รุ่น ๒

ด้านหน้า ด้านหลัง

เหรียญหลวงพ่อใหญ่สอดไส้ เนื้อพิเศษ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

เหรียญจารหลวงพ่อน้อย

ด้านหน้า

ด้านหลัง

เหรียญไม่จารหลวงพ่อน้อย

ด้านหน้า

ด้านหลัง

เหรียญทองคำ หลวงพ่อน้อย

ด้านหน้า

ด้านหลัง

เหรียญใบมะขาม หลวงพ่อใหญ่เนื้อทองแดง

เวลานั้นน้ำเต็มฝั่ง เมื่อเรือแล่นมาถึงที่ตรงหน้าวัดใหม่เวลานั้นไม่มีวัดลมกโชกสบัดเรือเข้าเกยตื้นทางฝั่งขวามือตะวันตก เรือติดแน่นถอยหลังเดินเครื่องเท่าไรก็ไม่ออก เมื่อน้ำลงเต็มที่ เรือหนักก็ยิ่งจมลงไปอีก ถึงเอาของหนักๆ ออกเมื่อน้ำขึ้นก็ไม่ลอยตัว เมื่อน้ำลงอีกขุนโคลนข้างเรืออีกเพื่อให้หลวงตัวก็ยิ่งจมลึกลงไปใหญ่ เป็นอันหมดปัญญา ต้องสละเรือที่เขียนมายืดยาวเพื่อกันสงสัยภายหลังต่อมาตั้งร้อยปี เมื่อขุดดินเพื่อจะเอามาทำนบกั้นน้ำ จึงไปพบซากเรือเก่าที่จม เมื่อรื้อเอาอะไรต่างๆ ออกหมดแล้วที่นั้นก็คือตรงที่สระบัวริมแม่น้ำหน้าวัดใหม่เวลานี้ ตอนนั้นไม่มีวัดต่อจากเรือติดมา แล้วก็ถอยมาทำท่าพันพนาขึ้นที่ท้ายวัดปากคลองบางครก ตรงที่เป็นหมู่บ้านแขกเดี๋ยวนี้ ทำพลับพลาด้วยเครื่องไม้ทำถนนไปเมืองเพชร แต่ที่ตรงนั้นเป็นท้องคุ้ง บัดนี้ไม่มีแล้ว มีแต่ที่ของทรัพย์สินส่วนพระองค์ ซึ่งแขกมาลายูสี่จังหวัด เช่น ปัตตานี กลันตัน ตรังกานู ไทรบุรี ท่านเกณฑ์มาใช้การงานทั้งครอบครัว เพื่อใช้การโยธาต่างๆ เช่น ทำถนนไปเขาวัง ทำกระโจมไฟปากอ่าว สร้างวัด เป็นต้น เมื่อมาคราวนั้นที่ดินบ้านแหลมยังเฉอะแฉะ ที่นี้พวกแขกที่มาก็ต้องขุดดินถมโคกกันน้ำ เป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราวของแต่ละพวก เช่น แขกดอนแครงบ้านขลูแท้จริงก็ดอนหอยแครงแต่เรียกสั้นลง แขกพวกนี้ชอบกินหอยแครง ตัวโตเสียด้วย บัดนี้เป็นนาข้าว แต่เปลือกหอยบนโคกยังเกลื่อนอยู่ ส่วนโคกบ้านเก่าเป็นของแขกไทรบุรี เดี๋ยวนี้น้ำยังแฉะ มีแต่โกงกาง ทำอะไรไม่ได้ มีต้นทองหลางใหญ่

กับศาลเล็ก แล้วก็โคกเนินมะขามทางไปบางตะบูน มีผู้เข้าใจผิดคิดว่าพวกหนีพม่าไปอยู่ คิดดูหนีพม่าจะกล้าไปยืนขุดโคกล่อแหลมเช่นนั้น เมื่อเสร็จงานที่ท่านเกณฑ์มา แขกพวกนี้ก็ไม่อยากกลับบ้านเดิม เพราะมาทั้งครอบครัว ไม่มีห่วง จึงขออยู่บางขุนไทร เวลานั้นไม่มีคนและไม่มีชื่อบาง ที่ดินทำนาหาปลาดีกว่าบ้านแหลมเวลานั้น มามีชื่อบางขุนไทรบุรีตอนหลัง เพราะหัวหน้าแขกเป็นขุนจึงเอามาเป็นสมยานามไม่ใช่มีต้นไทรอย่างบางตะบูน เพราะมีต้นตะบูนมาก เมื่อขณะท่านมาบัญชาการทำกระโจมไฟกับวัดต้นสน ท่านมีที่พักของท่านเป็นเรือนแพอยู่ตอนท้ายศาลเจ้าโจ้ตรงท้องคุ้งสะพานยาว บัดนี้ไม่มีอะไรเหลือแม้แต่เสา เพราะแม่น้ำกัดเซาะเข้ามา ชาวบ้านแก่ๆ ยังเรียกพลับพลาเจ้าพระยาศรี เมื่อตอนนั้นยังไม่มีตำรวจ แต่นายจู นายบ้านสมัยนั้นยังไม่เป็นขุน ได้จัดชายฉกรรจ์หมู่หนึ่งไปเฝ้าคุ้มครองหรือรับใช้ มีโรงหลังคาจากชั่วคราวที่ท้ายจวนของท่าน ก็แถวริมคลองเล็ก ข้างโรงพักกระโจมไฟเป็นตึกเล็กสองชั้นสี่เหลี่ยม หลังคากระเบื้องแดง ตรงกลางมีเสาชักโดม ให้ชาวเรือเห็น เพื่อให้รู้ว่าอ่าวไหนเพราะอยู่ติดกัน มีคนเฝ้า ต่อมาคนเฝ้าไม่มีแล้วก็ผุพังไปตามกาลเวลา เมื่อทำตรอกจากอำเภอมาตลาด รื้อเอาอิฐมาถม และยังมีผู้รื้อมาทำสำเภาหน้าวัด จึงหมดเร็วบัดนี้เรียกตาตึก อยู่ที่นาเกลือหัวป่าของนายน้อยท้ายป่าช้าวัดอุตมิงฆราวาส

เหตุที่จะสร้างวัดต้นสนเมื่อ พ.ศ.๒๔๐๕ สมเด็จเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ช่วงบุนนาค ขณะนั้นเป็นเจ้าพระยาศรีมาอำนวยการก่อสร้างวังบนเขา เมื่อ พ.ศ.๒๔๐๒ เมื่อเสร็จแล้วผู้คนที่เกณฑ์มาใช้การงานยังไม่ได้ปลดปล่อยจึงให้มาทำกระโจมไฟ หรือประภาคารปากทางเข้าอ่าวบ้านแหลมเป็นตึกเล็กสี่เหลี่ยมหลังคามุงกระเบื้องแดงตรงกลางมีเสาสำหรับชักโคมกลางคืน มีคนเฝ้าขณะนั้นปากอ่าวอยู่ใกล้ราวศาลเจ้าโจ้ บัดนี้ เมื่อก่อนไม่มี ท่านได้มาปลูกเรือนแพที่ริมน้ำตรงท้องคุ้งสะพานยาวบัดนี้ ระหว่างนั้นท่านก็สร้างวัดต้นสนไปด้วย แต่ชาวบ้านเรียกว่า **วัดนอก** หรือ**วัดปากอ่าว** ก็ถูกทั้งสองอย่าง เพราะเป็นวัดต่อจากในกลางจึงเป็นนอก และก็อยู่ใกล้ปากอ่าว เวลานั้นทั้งวัดอุตมิงค์ก็ยังไม่มี จึงเป็นการเหมาะสม สร้างด้วยไม้ทั้งหลัง หลังคามุงกระเบื้องมอญ หรือกระเบื้องเกร็ดเต่า ก็เรียก เมื่อ พ.ศ.๒๔๐๕ มีพระปรางค์กับมณฑป และหมู่กุฏิสงฆ์ริมน้ำ แต่กุฏิริมน้ำไฟไหม้หมด เมื่อ ๘๐ ปีกว่ามาแล้ว คือไหม้แต่ปากอ่าวเวลานั้นถึงปากคลองเขินข้างโรงกลึง บัดนี้ คือไหม้คืนกับวันจนหมดเชื้อเพลิง แต่ปากคลองกว้างมณฑปรือเมื่อสร้างโรงเรียนที่ว่าสร้างมา ๑๗๐ ปี ขอค้าน เพราะเมื่อ ๑๗๐ ปีที่นั้นยังไม่แห้งสนิท และใครสร้างก็ไม่รู้ คิดดูขุนอุดมเศรษฐีสร้างวัดอุตมิงค์ทีหลังยังสู้ไม่ได้ ดูแต่พระปรางค์สิ้นเงินเท่าไร วัดบ้านแหลมใครสู้ได้ ไม่เพราะอิทธิพลของท่านหรือ ครั้น พ.ศ.๒๔๑๙ เรือสยามมงกุฎชัยวิชิต กับเรือมรุธา มารเปิดแรงสะเทือนทำเอาหลังคาโบสถ์พัง แต่ยัง

ไม่ได้ซ่อมขณะนั้น รอมาอีก ๗ ปี ถึงจุลศักราช ๑๒๔๕ ปีมะแม ตรง พ.ศ.๒๔๒๖ จึงได้ซ่อมใหญ่เป็นตึกปูนเสริมไม้ ยังเห็นเสาหลังโบสถ์เป็นพยาน กระเบื้องหลังคาเปลี่ยนใหม่ เป็นอย่างที่เห็น เมื่อก่อนรื้อทำโดยคนจีนลวดลายเขียนเป็นพยาน สมภารหรือเจ้าอาวาสองค์แรก หลวงพ่อยังเป็นเมื่ออายุ ๕๐ ตรง พ.ศ.๒๔๐๕ เป็นอยู่ ๓๐ ปี มรณภาพอายุ ๘๐ ปี ตรง พ.ศ.๒๔๓๕ หรือเมื่อ ๘๐ ปีมาแล้ว มีสมภารอีก ๕ องค์ เฉลี่ยองค์ละ ๑๖ ปี นับแต่สร้างมาถึงบัดนี้ ๑๑๐ ปี นี่ก็พยานอีกอย่าง เมื่อมีวัดอุตมิงค์ชาวบ้านเรียก **วัดนอก** หรือ**ปากอ่าว** วัดเดิมก็ต้องเปลี่ยนเป็นต้นสน เพราะมีต้นสนอยู่กลางวัดเพื่อไม่พ้องกัน

รายชื่อสมภารหลวงพ่อขัง เมื่อตายแล้วชาวบ้านเรียกท่านในหีบ หลวงพ่อสุด หลวงพ่อจีน หลวงพ่อท้วม หลวงพ่อปั่น พระมหาปัญญารั้ง พระไป่ แถมวัดต้นสนเป็นวัดอันดับ ๔ ของบ้านแหลม

๑. **วัดหัวบ้าน** หรือ**วัดศีรษะคามใต้** ประทานนามจากสมเด็จกรมพระยาดำรงค์ เมื่อ พ.ศ.๒๔๓๖ ตอนมาตรวจราชการมหาดไทย สร้างมาเกือบ ๔๐๐ ปี

๒. **วัดเขาตะเครา** เมื่อ ๓๐๐ ปีมาแล้ว

๓. **วัดในกลางเกาะแก้ว** พ.ศ.๒๓๒๒ เกือบ ๒๐๐ ปี เมื่อซ่อมใหญ่เปลี่ยนหลังคาจากกระเบื้องรางเป็นอย่างที่เห็น เดิมชื่อที่ขาดเกาะแก้ว เป็น

ในกลางสนามจัน โดยเข้าใจผิดเอาสนามจันมาใส่ ทางการจึงไม่เอาเป็นในกลางอย่างทุกวันนี้

๔. **วัดนอก**ต่อจาก**วัดในกลาง** หรือ**วัดปากอ่าว** ในเวลานั้น เมื่อมีวัดอุตมิงค์ได้ประทานชื่อพร้อมกับวัดหัวบ้านปากอ่าว ขยายออกเกิดขึ้นก็ต้องเปลี่ยนเป็นต้นสน สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๔๐๕ เป็นเวลา ๑๑๐ ปี ก็รื้อหมดทั้งหลัง ทำใหม่ดังที่เห็นอยู่บัดนี้

ที่มาของไหหลำบ้านแหลม

อ่าวไทยเป็นอู่ปลามาจากทะเลจีน และแขกจะเห็นได้ว่า ถ้าออกไปทางตะวันออกหรือซ้ายมือจะเห็นทะเลจีน ถ้าไปทางขวามือ ตะวันตกก็เป็นทะเลแขก เมื่อมีมรสุมหรือไต้ฝุ่นก็อย่างเดียวกัน แต่เรียกไตฟุน ภาษากวางตุ้งของฮ่องกง จีนเรียกเฮียงกัง ไทยเราเรียกเพี้ยน ส่วนอีกฝั่งเราเรียกมรสุมพัดเข้ามาเป็นฤดูกาล จะได้หมายรู้ว่ามาทางไหนเดือนอะไร เมื่อสมัยก่อนใช้เรือสำเภา มีเสาใบอาศัยทางลมไปมาตามฤดูกาล เช่น ไปเมืองจีนต้องเดินทาง ๑ เดือนแล้วคอยลมเข้าอีก ๕ เดือน ไปมาต้อง ๑ ปี ขาเข้าต้องเป็นเดือนข้าวเบา คือ เริ่มหนาวเขาจึงเรียกลมตะเภา เพราะเรือมากับลมตอนนี้ และบางคนก็เป็นไข้ เขาจึงเรียกไข้หัวลม ให้กินใบแคต้มแล้วก็หายถึงไม่กินก็หาย เพราะเป็นแต่ครั่นเนื้อครั่นตัวเล็กน้อย เนื่องจากผิดอากาศเปลี่ยนแปลงจากหน้าฝนเป็นหนาว

แม่กลองเวลานั้น เมื่อ ๕๐๐ ปีมาแล้ว ยังเป็นชายทะเล ไม่มีบ้านเมืองเป็นทำเลก้นถุง ที่รวมปลาทั้งสองทางที่กล่าวมาแล้ว ทีนี้จะกล่าวฝ่ายเกาะไหหลำอยู่ทะเลจีนใกล้อ่าวตังเกี๋ยเนื้อที่ ๓๕,๐๐๐ กิโล พลเมืองเป็นจีนชาติผสม เจ๊ก ไทย ญวน ชำนาญการต่อเรือ และทำโป๊ะ เมื่อเอา

ของมาขายทางเมืองไทย โดยเรือสำเภาหรือตะเภาก็เหมือนกัน เมื่อรู้ว่าแม่กลองปลาชุมไม่มีคนทำ จึงทยอยกันอพยพมาอยู่ริมน้ำตามชอบใจ เพราะไม่มีผู้คน จึงต่อเรือทำโป๊ะหาปลาเป็นอาชีพ แล้วภายหลังก็มีคนไทยมาสมทบด้วย จนมีชื่อว่าบ้านท่าจีน จนถึงแผ่นดินพระมหาจักรพรรดิ์ พ.ศ.๒๑๐๕ ได้ยกบ้านท่าจีนเป็นสาครบุรี ถึงรัชกาลที่ ๔ เปลี่ยนเป็นสมุทรสาคร ถึงรัชกาลที่ ๕ มีบริษัทเอกชนขอสัมปทานเดินรถไฟ เพื่อขนส่งปลาเข้ากรุงเทพฯ ได้เร็วเข้า เมื่อมากันมากเข้าชั้นหลังเมื่อ ๓๐๐ ปี ก็แยกกันมาหากินทางบ้านแหลม เวลานั้นมีแต่ผู้คนบ้านในกับบ้านนอกหมายถึงหมู่ ๔ กับ หมู่ ๓ เวลานี้ ฉะนั้นพวกเขาจึงมาตั้งบ้านเรือนกันอยู่บางด้วน มีการขุดคลองเจ๊ก และคลองไหหลำบางตปูน ยังมีชื่ออยู่เวลานี้ แล้วเขาสร้างวัดไหหลำ แต่ที่นั้นเป็นท้องคุ้งน้ำ เซาะวัดพังลง เหลือแต่เจดีย์เวลานี้ วัดนั้นบัดนี้ย้ายมาอยู่ที่เกาะแก้วบางตปู บัดนี้สมัยนั้น ไหหลำเขามีกฎห้ามหญิงไหหลำไม่ให้ออกนอกประเทศทุกคน ใครฝ่าฝืนจับได้โทษถึงตาย ฉะนั้นจึงกลัวกันนัก ฉะนั้นคนตั้งพันก็ต้องมีเมียไทย เวลานี้จึงมีเชื้อจีนไหหลำเป็นส่วนใหญ่ บัดนี้ที่บางด้วน ไม่มีเจ๊ก ถ้ามีก็เหลนจีนดูไม่ออกส่วนจีนแท้ก็ตายไปหมดแล้ว คุณความดีของเขามีมาก ถ้าไม่มีเขามาอยู่ก็ไม่ต่างอะไรกับบางแก้ว บางอินเวลานี้ เขามาทำความเจริญส่วนดี ผู้เขียนขอบูชาเคารพเมื่อ ๔๐๐ ปี บ้านแหลมอยู่ชายทะเลแค่บ้านในบางตปูน อยู่ในทะเลเขาตาเคราหรือเขาตะเภาอยู่ริมทะเลอย่างกับเกาะภูเก็ต หรือ

พระเจดีย์กลางน้ำที่กรุงเทพฯ เมื่อทะเลงวดแผ่นดินงอนด้านหลังเขากับบ้านแหลม จึงติดกันอย่างบัดนี้ ส่วนแม่น้ำบางตะปูนเป็นลำรางน้ำฝนลงจากที่สูงไหลลงทะเลเป็นนิจ จึงไม่แห้ง เป็นแผ่นดินอย่างบ้านแหลม เมื่อก่อนแม่น้ำเพชรไหลลงทะเลบางตปูนเดี๋ยวนี้ ได้แบ่งลงทางบ้านแหลมเป็นส่วนมาก เพราะไหลลงมาทางตรงนาเกลือ ได้ถอยร่นขึ้นไปทางตะวันตกตามที่เห็นอยู่ทุกวันนี้ที่เรียกเขาตะเภา เนื่องจากตะเภามาติดและแตกที่นั่นจึงชื่อเขาตะเภาแล้วเพี้ยนไป เมื่อเรือแตกคนเรือจึงอยู่บนเขาแล้วก็มีศาลเจ้าโดยตาเคราเป็นเฮียกงคนแรกก่อนที่จะแปลงเป็นวัด ฉะนั้นจะเรียกอย่างไรก็ได้ถูกเหมือนกัน

ผลงานพระอธิการน้อย คนฺธวโร

ผลงานด้านสาธารณูปการและนวกรรมของวัด

ในสมัยที่หลวงพ่อน้อยมารับตำแหน่งเจ้าอาวาส เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นต้นมาท่านได้ปลูกสร้างสิ่งต่างๆ พอประมวลได้ดังนี้

พ.ศ.๒๕๑๘ สร้างกุฏิสงฆ์หอสร้างทิศตะวันออก เป็นอาคารตึก ๒ ชั้นยาว ๒๙.๕๐ เมตร กว้าง ๑๓ เมตร

พ.ศ.๒๕๒๕ สร้างศาลาบำเพ็ญกุศล เป็นอาคารคอนกรีต โครงหลังคาไม้ ยาว ๓๗.๓๐ เมตร กว้าง ๒๒ เมตร

พ.ศ.๒๕๒๘ สร้างโรงครัวเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง ยาว ๑๘ เมตร กว้าง ๑๓ เมตร

พ.ศ.๒๕๓๓ สร้างหอระฆัง เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง ยาว ๙ เมตรกว้าง ๕ เมตร สร้างซุ้มประตูเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ แห่ง และสร้างกำแพงแก้วรอบวัด ๒๕๒ เมตร

พ.ศ.๒๕๔๒ บูรณะศาลาริมคลอง เป็นไม้ทรงไทย ๒ หลัง ยาว ๖ เมตร กว้าง ๔ เมตร

พ.ศ.๒๕๔๒ บูรณะและย้ายศาลาการเปรียญไปทางทิศตะวันออก

พ.ศ.๒๕๔๔ สร้างศาลาอเนกประสงค์ คอนกรีตโครง หลังคาเหล็ก ๑ หลัง กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๕๑ เมตร

พ.ศ.๒๕๔๔ สร้างห้องน้ำอเนกประสงค์ ๑๕ ห้อง

อุโบสถหลังใหม่ เป็นอาคารยกพื้นสูง โครงสร้างเป็นคอนกรีตทั้งหมด มีหลังคาซ้อน ๓ ชั้น ทรงไทย เครื่องตกแต่งครบถ้วน

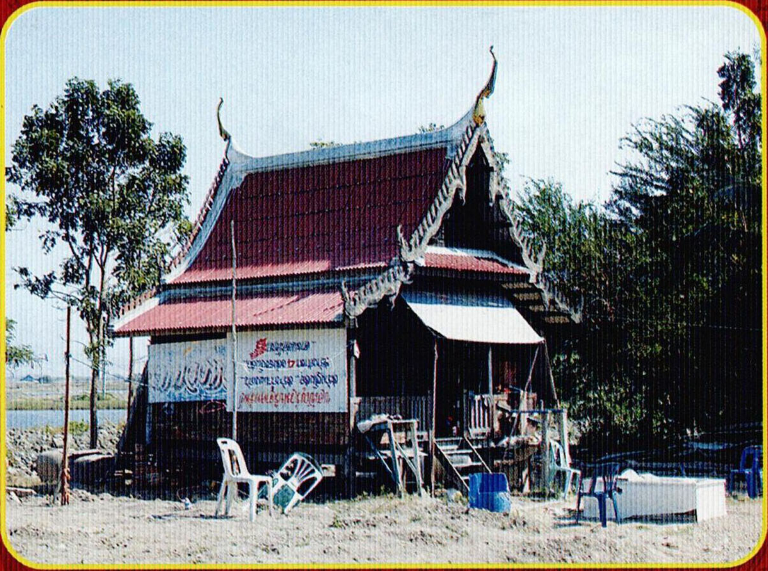
เริ่มสร้าง ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๓ วางศิลาฤกษ์

วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๔ หล่อพระประธาน

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๕ ยกช่อฟ้า

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๖ ถึง ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ จัดงานผูกพัทธสีมา ปิดทองฝังลูกนิมิต

รวมเวลาในการก่อสร้าง ๓ ปี ๒ เดือนเศษ อุโบสถหลังใหม่นี้ สร้างเป็นอาคารคอนกรีต เสริมเหล็กทั้งหลัง หลังคาเทด้วยคอนกรีต แล้วติดด้วยกระเบื้องเกล็ดปลา ตัวอุโบสถ กว้าง ๑๑.๓๐ เมตร ยาว ๒๖.๔๐ เมตร และได้รับพระราชทานเขตวิสุงคามสีมา มีความกว้าง ๓๒ เมตร ยาว ๕๒ เมตร หน้าบันด้านหน้าเป็นลายปูนปั้นพระนารายณ์ทรงครุฑ หน้าบันด้านหลังลายปูนปั้นลายก้านขด ลงรักปิดทองคำ ซุ้มประตูหน้าต่างลายปูนปั้นทรงบุษบก ลงรักปิดทองคำ บานประตูหน้าต่างด้านนอก แกะสลักลายไทย ลงรักปิดทองคำ บานประตูหน้าต่างด้านใน เขียนลายรดน้ำภาพพุทธประวัติ ฝาผนังด้านใน เขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องพุทธประวัติ

พระอธิการน้อย คนฺธวโร

